

Sugár Péter esete az Alvarez családdal és a tájjal

Tolcsvai borászati épület

1

Szép! – Elhatározta, hogy mindenképpen ezzel kezd a cikkét, lesz ami lesz. Eddig mindenki így nyilatkozott ugyanis, aki látta a házat. De már tavaly ősszel a szüreti bortúrán – alaposan megvizsgálva az épületet kívülről-belülről – rá kellett jönnie, hogy itt többről van szó

2

1. Torony és pergola (fotó: Klein Rudolf)
2. Látkép a templomtoronyból – véletlenül éppen ortogonálisan látunk az épületre (fotó: Sugár Péter)
3. A felső bejárat, a háttérben a hegyvonalat mintha szándékosan az épület mozdulását követné (fotó: Klein Rudolf)
4. Az erjesztőtér kívülről (fotó: Arnóth Ádám)

Akkor, ott a helyszínen elmesélték, hogy az új spanyol tulajdonos a legkorszerűbb szőlőfeldolgozó és borkezelő technológiát hozta Tolcsvára. És hogy a család nyitott a környék (bor)történeti tradíciójára. Viszont Magyarországon alig-alig van hagyománya a modern családi mezőgazdasági üzemnek. Emlékeiben kutat: Olaszliszka, Bodrogolaszi, Franciahegy. Jócskán ügködhetek már erre felé mediterrán telepések az elmúlt századokban is.

Táj és kompozíció

Az első, amit érzékel, a táj és az épület erőteljes egybekomponáltsága. A napfénytől átítatott sárgás kővek geometrikusan zárt halmaza derűs rendet sugároz maga körül. Titokzatos és vonzó, mint egy középkori kolostor a sivatagban, vagy mint egy antik templomegyüttés. Az archetípus: támfal-szerű pincesor borházzal. A léptéket azonban a gótikus templom, a barokk kastély, a klasszicista kúria, az évszázados borpincék építészeti-táji erőtere adja.

Ritmus, kiemelés, ismétlés, belső és külső arányok játéka.

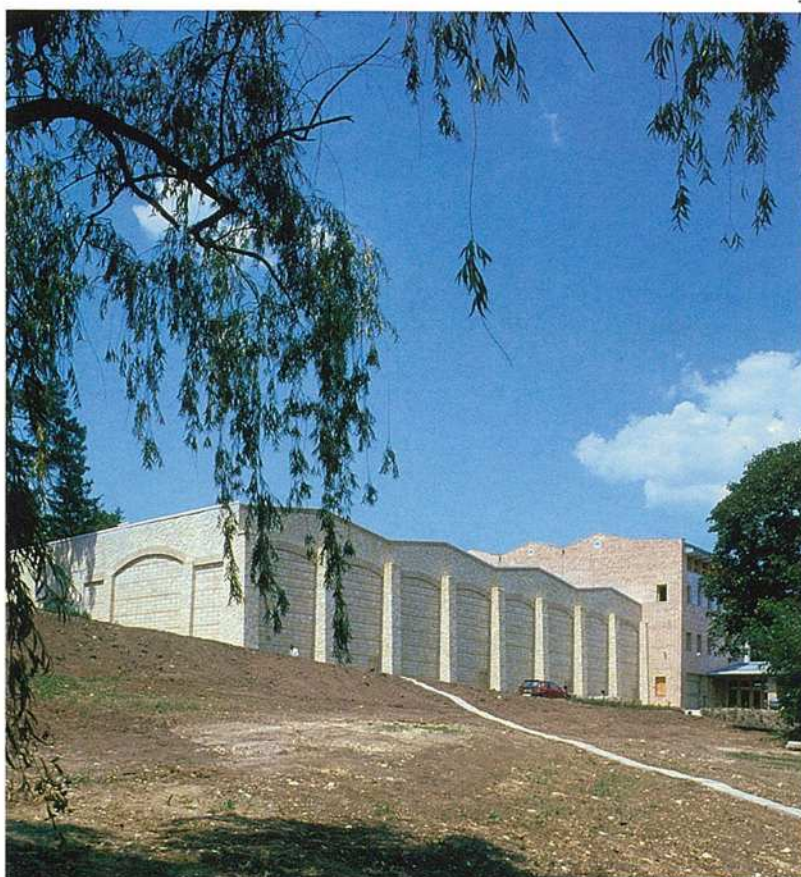
Azon gondolkodik, mennyi ebből a tudatos és mennyi a spontánul tudatos elem.

Sugár Péter szemlátomást érzi a tájat, belakta Gyöngyöستől Sátoraljaúj helyig.

Funkció és technológia

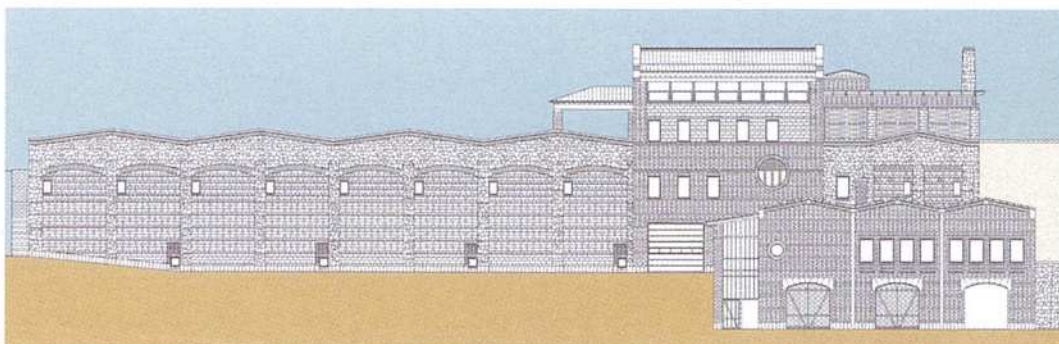
Belépvé az épületbe laboratóriumi rend és tisztaság fogadja.

Kőkemény funkcionalizmus és technológiai fegyelem. Főnt érkezik a beszűretelt szőlő traktorvontatmányon, és a lejtős terep adottságait kihasználva egy szinttel lejjebb préselik. A lecsurgó mustot alul nagy, boltozott pinceterekben rozsdamentes acél tartályokban erjesztik, illetve a bort palackozás után tovább érelik.

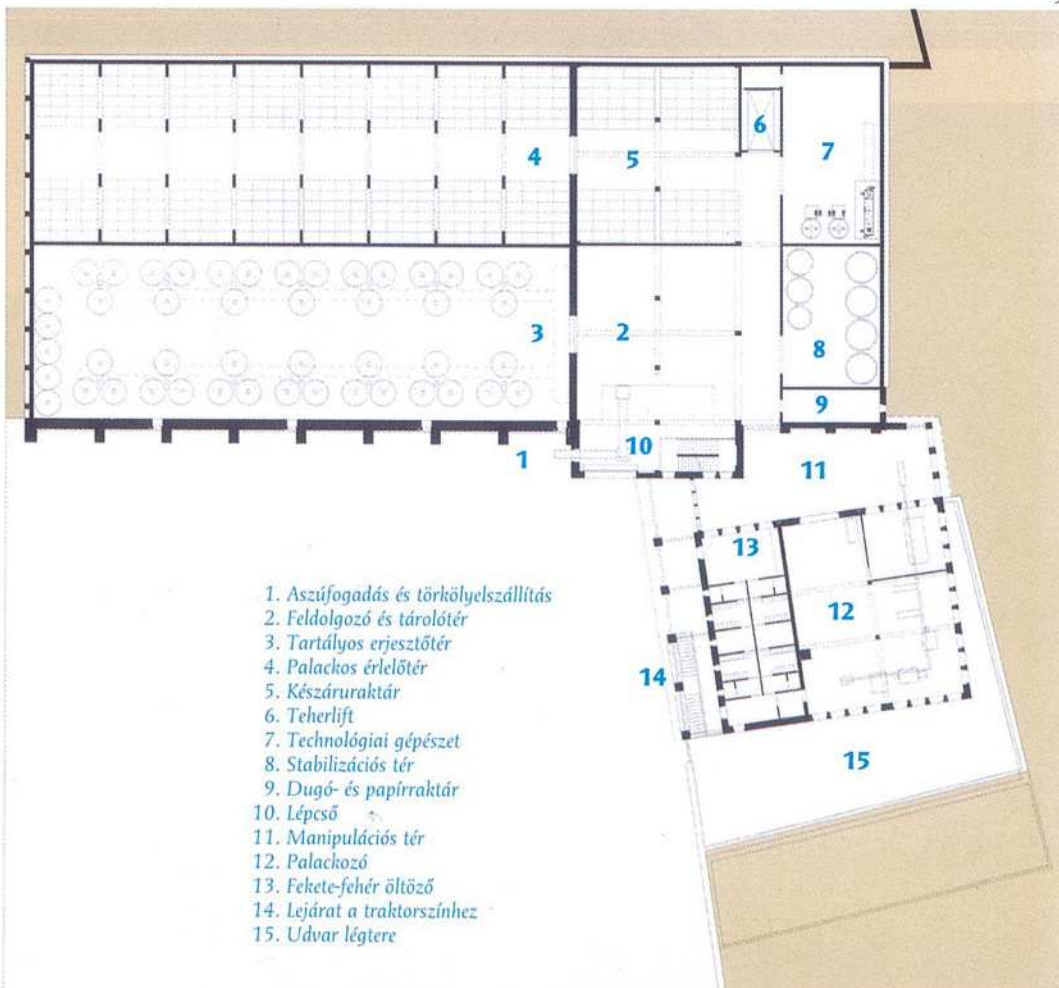

1

2

1. Látvány a kúria felől, a keleti oldal részlete (fotó: Klein Rudolf)
2. Keleti homlokzat
3. Földszinti alaprajz

3

1. Aszfúfogadás és törkölyszállítás
2. Feldolgozó és tárolótér
3. Tartályos erjesztőtér
4. Palackos érlelőtér
5. Készáruraktár
6. Teherlift
7. Technológiai gépészet
8. Stabilizációs tér
9. Dugó- és papírraktár
10. Lépcső
11. Manipulációs tér
12. Palackozó
13. Fekete-fehér öltöző
14. Lejárat a traktorszínház
15. Udvar légtér

Az előtér összenyitott haránt-dongái és az erjesztőtér fiókos dongaboltozata kifejezetten szakrális hatású, amit tovább fokoz a nyers vasbeton felületek ereje.

Altemplomban érzi magát, fönt a természet katedrális. Minden technológia és épületgépészeti vezeték, szerelvény, berendezés látható és tervezett.

Ennek a jelentőségén később sokszor elgondolkodik.

Spanyol-magyar (bor)kultúra
Sokféleképpen gondol a korra és az időre. Néha felpörgetné az eseményeket, aztán lassítaná, megállítaná a folyamatot és kiszállna. Máskor visszamenne régi korokba, amikor Isten még nyíltan megmutatta magát az embereknek. Ma talán szubatom dimenziókban rejtőzik és nem könnyű a nyomára bukkanni.

De ebben a tolcsvai magyar-spanyol házban kétségkívül érzékelni lehet még (vagy már) a hely, a tárgyak és az idő összetartozását. A szépség meg-megcsillan a falakon, és lent, a hűvös pinceboltozatok alatt, ahol az újbor nagy fényes tartályokban erjed, az ember beleborzong az elvesztett illúziókba.

A megművelt táj, a környezet, az épületegyüttes és annak elemei, a technológia, a berendezések, a műtárgyak között nem külsődleges harmónia jött létre, hanem egy lehetséges belső rend viszonyrendszere nyilvánul meg. Hipotézisként arra gondol, hogy talán ilyen alapon jó az új spanyol építész. És hogy az új magyar építészet búvópatakjá szélesebb folyómedrek felé csordogál immár.

Golda János

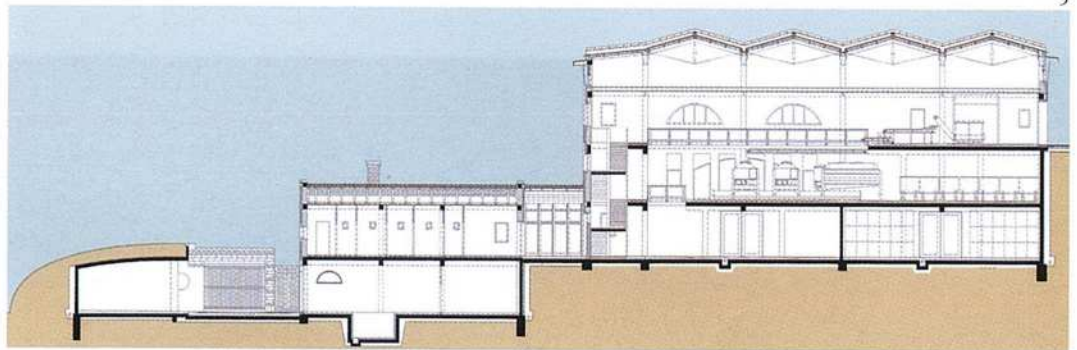

4

4. A traktorudvar bejárata –
eleganciája ellenére élhető környezet
(fotó: Arnóth Ádám)

5. Lejtőirányú metszet, balra a traktor-
udvar, középen a palackozó és alatta
kádárüzem, felül a daruzott szőlőfogadó
tér, középső szinten prések és roto
tartályok, alul készáruraktár

6. A ház és a falu a szőlődombok felől
(fotó: Sugár Péter)

5

6

1

2

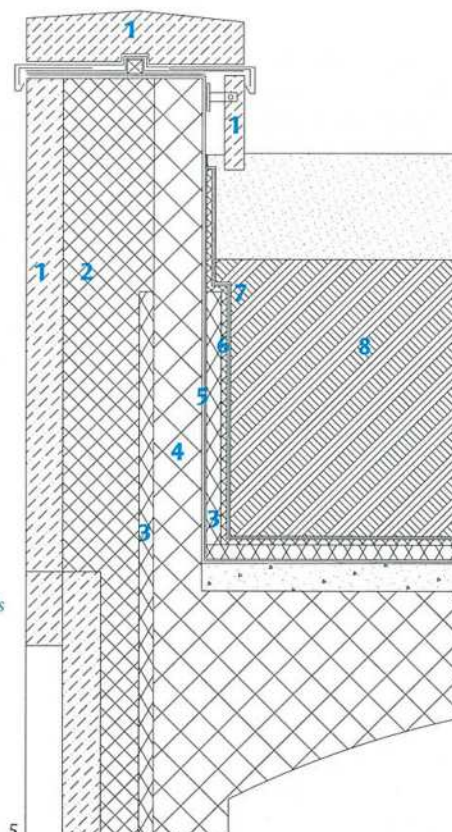
3

4

1. A szőlőfeldolgozó tér roto tartályokkal (fotó: Klein Rudolf)
2. Az erjesztőtér mustárgáz-szellőző ablaka (fotó: Klein Rudolf)
3. Az egymillió palackos föld alatti érlelőtér (fotó: Sugár Péter)
4. Részlet (fotó: Klein Rudolf)
5. Részletrajz (zöldtetős attika)
6. Tartályos erjesztőtér (fotó: Arnóth Ádám)

1. 12 cm kőburkolat (mádi sárga)
2. 26–31 cm beton hátfalkiöntés
3. 5 cm extrudált polisztirol
4. 15 cm vasbeton mellvédfal
5. Modifikált bitumenes vízszigetelés
6. 2 cm felületszivargó
7. Geotextília
8. Földfeltöltés

5

Építész tervezők:
Sugár Péter, Selényi György
(Radius Kft.)

Munkatársak: Kovács Veronika,
 Szekeres Fatime, Szőke Marianna

Épületszerkezeti szakértő:
 Becker Gábor

Statikus tervezők:
 Pongor László, Mantuanó Tamás
 (Pond Kft.), Hegedűs Péter
 (H&M Mérnökiroda Kft.)

Gépész tervezők:
 Oltvai András, Oltvai Tamás

Villamos tervező:
 Krén József (ElektRoyal Kft.)

Közmű:
 Havas Ferenc (Rapid Plan Bt.)

Kert: Szűcs Ákos (Aranyfa Kft.)

Technológia:
 Victor del Barco, Samuel Tinon
 Megrendelő: Tokaj-Oremus Kft.
 Bacsó András igazgató
 Bonyolító: Ács László

Generálkivitelező: Adeptus Rt.
 Igazgató: Komáromi Gyula
 Főmérnök: Dusza Ilona
 Előkészítő: Fehér Judit
 Fő-építészvezető: Révy Miklós
 Építészvezető: Tápay László
 Művezető: Tolnai László

Társvállalkozó: Építő és Szerelő-
 ipari Szövetkezet, Sárospatak
 Igazgató: Leskó István
 Fő-építészvezető: Karászi Csaba

6

